

Toelichting keuze lokale omroep voor Rheden en Rozendaal**Bijlage bij B&W advies d.d. 4 augustus 2015 en bij raadsvoorstel en -besluit d.d. 15 september 2015****Aanleiding**

Het Commissariaat voor de Media (hierna: Commissariaat) heeft de Micro Omroep Stichting (hierna: MOS) voor de periode 17 oktober 2010 tot 17 oktober 2015 aangewezen als lokale publieke media-instelling voor de gemeenten Rheden en Rozendaal. De beschikte periode loopt op 16 oktober 2015 af. Er zijn twee gegadigden die zich hebben aangediend om in aanmerking te komen voor een nieuwe uitzendmachtiging: de MOS en Stichting RTV Rheden Rozendaal.

Het Commissariaat heeft bij brieven d.d. 17 maart 2015 en d.d. 23 april 2015 de gemeenten Rheden en Rozendaal verzocht om gemotiveerd advies uit te brengen over respectievelijk de MOS en Stg. RTV, op basis van de vraag of deze instellingen voldoen aan de eisen die de Mediawet 2008 (artikel 2.61, derde lid) stelt.

Algemene aandachtspunten

De wetgever heeft gekozen voor een systeem waarbij per gemeente, voor de termijn van vijf jaar, één lokale publieke media-instelling kan worden aangewezen. De media-instelling dient hiertoe een aanvraag in te dienen bij het Commissariaat.

Een al bestaande instelling dient dit te doen zes maanden voor afloop van de aanwijzingstermijn van vijf jaar. De aan te wijzen media-instelling wordt geacht lokaal gebonden informatie te verschaffen en te fungeren als communicatiemogelijkheid voor mensen uit de desbetreffende lokale gemeenschap. Met name omdat er slechts ruimte is voor één lokale media-instelling, is het van groot belang dat deze representatief is voor de gehele gemeenschap. Deze representativiteit moet tot uitdrukking komen in de samenstelling van het orgaan dat het programmabeleid van de media-instelling bepaalt. Dit orgaan, het zogeheten programmabeleidendebalende orgaan (pbo), kan het algemeen bestuur van de media-instelling zijn, maar door de meeste media-instellingen is voor het bepalen van het media-aanbodbeleid een afzonderlijk orgaan in het leven geroepen.

De aanvragers MOS en RTV hebben beiden een pbo. Dit pbo dient zodanig samengesteld te zijn dat het representatief is voor de belangrijkste in de gemeente (of, ingeval de lokale omroep voor meerdere gemeenten werkzaam is: gemeenten) voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.

- *De centrale vraag die door gemeenten Rheden en Rozendaal beantwoord dient te worden met een advies richting het Commissariaat is, of MOS en RTV voldoen aan de wettelijke eisen, conform artikel 2.61, derde lid van de Mediawet 2008.*
- *Hiervoor zijn er door het Commissariaat, in een notitie, richtlijnen aangereikt op basis waarvan gemotiveerd advies geformuleerd kan worden.*
** Deze notitie is als Document 3 voor uw raad ter inzage gelegd.*

De indeling van dit memo is als volgt :

- A. Werkwijze bij beoordeling advies aanwijzingsvraag
- B. Toetsing Micro Omroep Stichting en RTV Rheden Rozendaal
- C. Conclusies en gemotiveerd advies

A. Werkwijze bij advisering Commissariaat

De gemeenteraden van Rheden en Rozendaal moeten uiterlijk in september 2015 een gemotiveerd advies uitbrengen naar aanleiding van het verzoek hiertoe van het Commissariaat, met betrekking tot twee aanvragen voor een (nieuwe) uitzendvergunning.

Raadsbehandeling in Rheden vindt plaats op 24 september. In Rozendaal wordt het stuk op 4 augustus in B&W behandeld, de raadsbehandeling is op 15 september.

Voorgeschiedenis

Wat hierbij nog van belang is: voorafgaand aan voorliggende adviesaanvragen voor een zendmachtiging voor een nieuwe periode, heeft het Commissariaat een verzoek om een tussentijds advies ingediend in verband met het opstappen, eind 2014, van het vorige pbo van de MOS.

Dit verzoek om een tussentijds advies is later ingetrokken in afwachting van het definitieve advies over de lokale omroep. Een advies over het programmabeleid bepalend orgaan maakt hier immers onderdeel van uit.

Op 16 maart 2015 heeft de gemeenteraad van Rozendaal zich uitgesproken over deze kwestie. Omdat het Commissariaat haar verzoek om een tussentijds advies heeft ingetrokken, wordt dit advies d.d. 16 maart als het ware "overschreven" door vóórliggend advies.

Procedure

De gemeente Rheden heeft mede namens Rozendaal, de aanvragen in behandeling genomen. Beide kandidaat lokale omroepen hebben ruim de tijd gekregen om de benodigde gegevens aan te leveren. De MOS had al eerder dit jaar informatie aangeleverd, toen een tussentijds advies werd gevraagd over het nieuwe pbo. Naar aanleiding van dit verzoek heeft Rheden met zes leden van het voorgestelde pbo kennisgemaakt. Op basis van deze kennismaking is de toetsing samengesteld. Uw raad heeft in dit verband ingestemd met de Rozendaalse kandidaat.

Graag had de gemeente Rheden mede namens Rozendaal, de toetsing willen verdiepen om een advies over de aanvraag nader te beoordelen en motiveren. MOS heeft hier ondanks herhaaldelijk verzoek, niet aan meegewerkt. De beoordeling van de MOS vindt dus plaats op basis van de informatie die zij in februari/maart 2015 heeft aangeleverd.

(Toelichting: de MOS heeft per brief (18 mei 2015) laten weten dat zij, lopende een klachtenprocedure die zij is opgestart, de door de gemeente Rheden opgestarte aanvraagprocedure, eenzijdig opschort. Op 29 mei 2015 heeft de gemeente Rheden de MOS per brief laten weten dat de klachtenprocedure en de aanvraagprocedure twee verschillende procedures zijn, waarbij de klachtenprocedure de inhoudelijke werking van de aanvraag aanwijzing uitzendvergunning niet opschort. Hierbij is nogmaals aangegeven waarop de gemeente, conform richtlijnen van het Commissariaat, toetst. De MOS heeft, ondanks herhaaldelijk verzoek van de gemeente Rheden, geen initiatief genomen om informatie over de pbo-leden te verschaffen en een afspraak te plannen.)

RTV Rheden Rozendaal heeft positief gereageerd op het verzoek van de gemeente Rheden een afspraak te plannen voor kennismaking en beoordeling van de representativiteit met het merendeel van de voorgestelde pbo-leden. De afspraak heeft plaatsgevonden op 8 juni 2015 in De Steeg.

B. Toetsing Micro Omroep Stichting en Stichting RTV Rheden Rozendaal

1. Wettelijke eisen, conform artikel 2.61, derde lid van de Mediawet 2008

- a. *Is de lokale publieke media-instelling een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid?*
MOS. Antwoord: Ja, MOS is een stichting en daarmee rechtspersoon naar Nederlands recht en met volledige rechtsbevoegdheid.
RTV. Antwoord: Ja, RTV Rheden/Rozendaal is een stichting en daarmee rechtspersoon naar Nederlands recht en met volledige rechtsbevoegdheid.
- b. *Stelt de lokale publieke media-instelling zich blijkens haar statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel het op lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in een gemeente leven, en het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen?*
MOS. Antwoord: Ja.
RTV. Antwoord: Ja.
- c. *Heeft de lokale publieke media-instelling een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt?*
MOS. Antwoord: Ja.
RTV. Antwoord: Ja.
- d. *Heeft het orgaan van de lokale publieke media-instelling dat het media-aanbodbeleid bepaalt, het pbo, een zodanige samenstelling dat het representatief is voor de belangrijkste in de gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen?*
MOS. Antwoord: De pbo leden uit de maatschappelijke, de geestelijke/godsdienstige en de culturele stroming zijn vertegenwoordigd in het pbo. Alleen bij de culturele stroming is de vertegenwoordiger als representant (afgevaardigd namens een culturele organisatie) afgevaardigd namens een schilderschool in Velp.
In totaal zijn er vier leden als vertegenwoordiger namens een wettelijk verplichte stroming en drie leden op persoonlijke titel.
RTV. Antwoord: De pbo leden uit de maatschappelijke, de geestelijke/godsdienstige en de culturele stroming zijn vertegenwoordigd in het pbo. Voor de culturele, de geestelijke/godsdienstige en de maatschappelijke stroming zijn in totaal 5 leden aantoonbaar afgevaardigd namens een koepelorganisatie en hiermee representant van een achterban.
In totaal zijn er 12 leden uit de volgende stromingen: agrarische sector (1), cultuur en kunst (3), geestelijke/godsdienstige stroming (1), maatschappelijke stroming (1), werkgevers (1), onderwijs en educatie (1), toerisme en horeca (1), sport en recreatie (1). Hiernaast is er een vertegenwoordiger van de media en etnische en culturele minderheden, niet zijnde een stroming. Alle van belang zijnde stromingen, door het Commissariaat genoemd, zijn vertegenwoordigd.

2. Het pbo en de representativiteit

Micro Omroepstichting

MOS heeft de volgende vertegenwoordigers van een stroming:

Maatschappelijke stroming (2 leden), beiden niet aantoonbaar afgevaardigd namens een instelling/organisatie als representant van die instelling/koepelorganisatie. Wel zijn deze lid bij een ondernemersvereniging en werkzaam bij een onderwijsinstelling en kunnen dus gezien worden als representant van de maatschappelijke stroming.

Geestelijke/godsdienstige stroming (1 lid). Dit lid is een ervaren pbo-lid maar niet aantoonbaar afgevaardigd namens een instelling/koepelorganisatie. Dit lid kan wel gezien worden als representant uit de geestelijke/godsdienstige stroming.

Culturele stroming (1 lid) waarbij zij namens 1 culturele organisatie uit Velp is afgevaardigd en namens 1 culturele organisatie uit Arnhem is afgevaardigd.

3 leden op persoonlijke titel (zijnde niet afgevaardigd namens een instelling/koepelorganisatie).

Conclusie: MOS voldoet aan de vertegenwoordiging van de wettelijke verplichte stromingen.

Stichting RTV Rheden Rozendaal

RTV heeft de volgende vertegenwoordigers van een stroming:

Agrarische sector/maatschappelijke stroming (1 lid), namens de branchevereniging VHG.

Geestelijke/godsdienstige stroming (1 lid) namens protestantse kerkgemeenschap Velp.

Culturele stroming (2 leden), namens het Gelders Landschap en kasteelen en namens RIQQ

Maatschappelijke zorg en welzijn (1 lid), niet namens koepelorganisatie afgevaardigd, wel als vertegenwoordiger uit de sector

Werkgevers (1 lid), namens ondernemersvereniging DELS afgevaardigd.

Onderwijs en educatie (1 lid), namens onderwijsinstelling PCBO.

Toerisme en horeca (1 lid), niet namens een koepelorganisatie afgevaardigd, wel als vertegenwoordiger uit de sector

Sport en recreatie (1 lid), niet namens koepelorganisatie afgevaardigd, wel als vertegenwoordiger uit de sector

Etnische en culturele minderheden (1 lid), niet namens koepelorganisatie afgevaardigd.

Er zijn twee leden op persoonlijke titel en werkzaam in een van de genoemde stromingen.

Conclusie: RTV voldoet aan de vertegenwoordiging van de wettelijke verplichte stromingen.

Ruim voldoende stromingen genoemd uit de richtlijnen van het Commissariaat zijn

vertegenwoordigd en daarmee kan gesteld worden dat RTV voldoet aan de eisen om een

representatief pbo te hebben. Hierbij zijn er aantoonbaar 6 afvaardigingen namens koepelorganisaties en dus aanspreekbaar vanuit de achterban als vertegenwoordiger van deze achterban.

Specifieke aspecten

a. *De vertegenwoordiging van etnische en culturele minderheden*

Het Commissariaat streeft naar een vertegenwoordiging van etnische en culturele minderheden.

MOS. Er is een vertegenwoordiger van etnische en culturele minderheden.

RTV. Er is een vertegenwoordiger van etnische en culturele minderheden.

b. *Meerdere gemeenten of dorpskernen*

Indien de aanwijzingsaanvraag betrekking heeft op meerdere gemeenten dan wel op een gemeente die bestaat uit meerdere dorpskernen, dient daarmee bij de samenstelling van het pbo rekening te worden gehouden. Het advies van het Commissariaat aan de media-instelling is in deze gevallen waar mogelijk te kiezen voor afgevaardigden van overkoepelende organisaties en te streven naar een evenwichtige/evenredige verdeling van pbo-leden naar gemeente en/of dorpskern.

MOS. Er zijn in totaal 7 leden aangemeld. Van 6 leden is bekend in welke kern ze wonen en van het lid namens de etnische en culturele stroming is dit onbekend. Van de 6 leden zijn 5 leden woonachtig in Velp en 1 lid woonachtig in Rozendaal. In dit geval is er geen evenredige verdeling van de leden over de dorpskernen.

RTV. Er zijn in totaal 10 leden aangemeld. Deze leden zijn woonachtig in Velp (3), Dieren (4), Spankeren (3), Rheden (1) en Rozendaal (1). Er kan hierbij geconcludeerd worden dat er een evenwichtige spreiding is naar dorpskernen.

c. *Overheidsvertegenwoordiging in het pbo*

In verband met de noodzakelijk scheiding tussen overheid en media-instelling is het Commissariaat geen voorstander van de benoeming van gemeenteraadsleden of leden van een commissie als bedoeld in Hoofdstuk V van de Gemeentewet in het pbo.

MOS. Dit is niet van toepassing op MOS, er zijn geen pbo leden die gemeenteraadslid zijn of leden van een commissie als bedoeld in Hoofdstuk V van de Gemeentewet in het pbo.

RTV. Dit is niet van toepassing op RTV, er zijn geen pbo leden die gemeenteraadslid zijn of leden van een commissie als bedoeld in Hoofdstuk V van de Gemeentewet in het pbo

3. Beoordeling van de representativiteit

Micro Omroepstichting

De vertegenwoordiger van de geestelijke/godsdienstige stroming heeft ruime ervaring als oud-pbo lid van Omroep Gelderland. Hij weet wat de taak en verantwoordelijkheid is van een pbo-lid. Bij de andere leden kan deze conclusie niet getrokken worden. Dit wil niet zeggen dat de voorgestelde pbo leden niet capabel zijn en dat er geen waardering bestaat voor hun inzet. De voorgestelde leden zijn

onvoldoende voorgelicht door het bestuur over hun taak en verantwoordelijkheid en hebben dit in de gevoerde gesprekken ook laten blijken.

Stichting RTV Rheden Rozendaal

Het bestuur van RTV heeft de pbo-leden geïnformeerd over hun taak, rol en verantwoordelijkheid als pbo-lid. Dit is ook naar voren gekomen in de bijeenkomst tussen gemeente en pbo van RTV op 8 juni 2015. Het gegeven dat er vertegenwoordigers van veel stromingen in het pbo zitting hebben geeft een draagvlak binnen de lokale gemeenschap aan.

4. Eén lokale media-instelling voor meerdere gemeenten

Artikel 2.64, eerste lid, van de Mediawet bepaalt dat een instelling die de publieke media-opdracht wil uitvoeren voor meer dan één gemeente, alleen dan wordt aangewezen als lokale media-instelling, indien de desbetreffende gemeenteraden een (gezamenlijk) advies hebben uitgebracht.

Uit dit advies moet blijken dat de betrokken gemeenteraden het oordeel hebben dat de media-instelling representatief is voor het verzorgingsgebied van meerdere gemeenten en dat de instelling een media-aanbod verzorgt dat bestemd is voor meerdere gemeenten.

Micro Omroepstichting

Gezien de samenstelling van het voorgestelde pbo in vergelijking met de samenstelling van het pbo van RTV kan de conclusie getrokken worden, dat dit minder representatief is dan het pbo van RTV. Op één na zijn alle leden woonachtig in Velp en ook werkzaam in Velp. Eén lid woont in Rozendaal. Het voorgaande pbo is opgestapt omdat de leden het niet eens waren met het media-aanbod. Dit heeft ook invloed op de beoordeling door de gemeente en daarmee wordt dit onderdeel als +/- beoordeeld.

Stichting RTV Rheden Rozendaal

Aangezien RTV een nieuwe omroepstichting is, kan niet worden beoordeeld of de instelling een media-aanbod verzorgt dat bestemd is voor de gemeenten Rheden en Rozendaal. Op basis van de gevoerde gesprekken met bestuur en pbo is er vertrouwen in de kennis en kwaliteit om een kwalitatief media-aanbod te verzorgen. Gezien de brede vertegenwoordiging in het pbo en de bekendheid van de bestuursleden bij veel inwoners door hun activiteiten kan de instelling als representatief voor het verzorgingsgebied gekwalificeerd worden. Ook een Rozendaler maakt deel uit van het beoogde pbo.

5. Meerdere aanwijzingsaanvragen voor een gemeente

Indien er meerdere aanvragen zijn, dan bevorderen burgemeester en wethouders het samengaan van deze instellingen. Indien het college hier niet in slaagt, dan dient de gemeenteraad gemotiveerd aan te geven welke instelling zijn voorkeur heeft.

In gevallen waarbij sprake is van meerdere instellingen die aan de eisen van de Mediawet voldoen en die niet tot samengaan te bewegen zijn, geeft het Commissariaat in beginsel de voorkeur aan die instelling die zich met haar omroep en haar media-aanbod het meest op de betrokken gemeente richt: het meest lokale initiatief.

Uit navraag die de gemeente Rheden mede namens Rozendaal heeft gedaan, blijkt dat beide kandidaat zendgemachtigden niet willen samengaan.

C. Conclusies en gemotiveerd advies

Conclusies

Ad 1. Wettelijke eisen

Zowel MOS als RTV voldoen aan de wettelijke eisen gesteld in artikel 2.61, derde lid, van de Mediawet 2008. Hierbij heet RTV een bredere vertegenwoordiging van stromingen in het pbo en minder leden op persoonlijke titel t.o.v. MOS.

Ad 2. Het pbo en de representativiteit

In vergelijking tussen MOS en RTV kan gesteld worden dat RTV een ruime vertegenwoordiging vanuit verschillende stromingen uit de gemeente heeft t.o.v. MOS. Hiernaast heeft RTV vanuit meerdere stromingen aantoonbaar aangegeven dat 6 pbo leden gelden als representant namens een koepelorganisatie t.o.v. MOS 1 lid.

Ad 3. Beoordeling van de representativiteit

Zijn de pbo leden op hun taak en verantwoordelijkheid voorbereid als pbo-lid?

MOS: Uit de gevoerde gesprekken blijkt dat de leden met uitzondering van 1 lid niet voldoende in beeld hebben wat hun taak, rol en verantwoordelijkheid is. De voorbereiding op hetgeen een pbo inhoudt en hetgeen de pbo-leden voor staan kon door geen enkel lid (m.u.v. 1 lid) aangegeven worden. Het wil niet zeggen dat de leden hun taak en verantwoordelijkheid conform de richtlijnen over pbo's goed gaan inzetten maar de ervaring van afgelopen jaren met representatieve pbo's en hun relatie met het bestuur van MOS spreken dit tegen.

RTV: Voor de beoordeling van de pbo-leden van RTV gaan we af op de gesprekken tussen gemeente en pbo RTV. Op basis hiervan weten de pbo-leden wat hun taak, rol en verantwoordelijkheid is. Hoe dit tot uitdrukking komt indien RTV de uitzendvergunning verkrijgt kan niet beoordeeld worden aangezien RTV nog niet heeft gefunctioneerd.

Conclusie: Op basis van voorgaande gaat de voorkeur op dit onderdeel uit naar RTV.

Ad 4. Eén lokale omroep voor meerdere gemeenten

Op basis van voorgaande toetsing heeft RTV de voorkeur voor uitzendvergunning.

Ad 5. Meerdere aanwijzingsaanvragen voor een gemeente

Er zijn in de gemeente Rheden en Rozendaal twee aanvragen ingediend voor een uitzendvergunning voor de periode 2015-2020. Bij navraag bleek dat beide omroepstichtingen niet wilden samengaan. Het bestuur van Micro Omroep Stichting heeft de afgelopen jaren kunnen aantonen zij een capabele organisatie is die op haar taak is voorbereid met een representatief pbo conform wettelijke eisen en conform richtlijnen vanuit het Commissariaat van de Media. Een door de gemeente getoetst representatief pbo is echter opgestapt uit onvrede over het programma-aanbod en de werkwijze met het bestuur.

Dit, en de toetsing van beide aanvragers heeft uitgewezen dat de gemeenten Rheden en Rozendaal adviseren om de uitzendvergunning toe te wijzen aan RTV Rheden/Rozendaal omdat zij het meest aantoonbaar representatief is voor de in onze gemeente voorkomende stromingen en zich met haar omroep en haar aanbod het meest op de gemeente richt en het meest lokale initiatief neemt.

Advies

Op basis van een gedegen en grondige toetsing wordt geadviseerd om Stichting RTV Rheden Rozendaal de uitzendvergunning voor de periode 2015-2020 toe te wijzen. Door de brede vertegenwoordiging vanuit verschillende stromingen en door de afvaardiging namens verschillende overkoepelende organisaties kan RTV Rheden Rozendaal gezien worden als de omroep die het meest lokale initiatief heeft en neemt. Door de samenstelling van het pbo met representatieve leden namens overkoepelende organisaties en door de evenwichtige verdeling van de pbo-leden naar dorpskern, staat zij het dichtst bij de inwoners uit de verschillende kernen van de gemeente en kan hierdoor het beste aangeven wat de behoefte van de inwoners is in informatiebehoefte en media-aanbod.

De pbo-leden zijn goed voorbereid op hun taak, rol en verantwoordelijkheid binnen de omroep.